

1. Samenvatting voorstel

VRHM heeft een wettelijke taak vanuit de Kernenergiewet om voorbereid te zijn op een stralingsincident. De veiligheidsregio loopt risico doordat gemeenten binnen 100 kilometer liggen van kernenergiecentrales in Zeeland en België.

Deze notitie spitst zich toe op het in voorraad nemen en kunnen verspreiden van een noodvoorraad jodiumprofylaxe. Het tijdig innemen van jodiumprofylaxe kunnen de doelgroepen ongeboren kinderen, kinderen en jongvolwassenen (0 tot 18 jaar) worden beschermd tegen het lange termijneffect van straling op hun schildklier.

Multipartners trekken samen op in het voorbereid zijn op stralingsincidenten.

2. Algemeen

Onderwerp:	Noodvoorraad jodiumprofylaxe	Opgesteld door:	GHOR, J. de Reuver
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	19 november 2020
Agendapunt:	8.	Bijlage(n):	2
Portefeuille:	M. van der Velde (DB) S. de Gouw (VD)	Status:	Besluitvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

- VRHM bereidt zich voor op het risico op een stralingsincident onze regio kan bereiken. Dit voorstel gaat in op het decentraal in opslag nemen van een noodvoorraad jodiumprofylaxe voor de regio.
- VRHM neemt deze maatregel voor de gehele regio. Voor de gemeenten Lisse en Hillegom en de kern Noordwijkerhout van de gemeente Noordwijk is voorzien in een grotere noodvoorraad jodiumprofylaxe aangezien zij officieel buiten de 100 kilometergrens vallen (zie toelichting).
- Om de distributie - indien noodzakelijk - toegankelijk te maken voor inwoners, worden alle brandweerkazernes in de regio officieel aangewezen als opslag- en distributiepoint voor de nooddistributie van jodiumtabletten.
- Een brief wordt door de voorzitter van het bestuur VRHM ondertekend en wordt verstuurd naar zowel de geadresseerde als naar het ministerie van VWS (bijlage I).

4. Toelichting

Kader

Kernenergiewet

VRHM heeft een wettelijke taak vanuit de Kernenergiewet (artikel 41) dat de voorbereiding door het bestuur van de veiligheidsregio van de bestrijding van ongevallen met categorie A-objecten geschiedt overeenkomstig paragraaf 3 van de Wet veiligheidsregio's.

De veiligheidsregio loopt risico doordat gemeenten grotendeels binnen 100 kilometer liggen van kernenergiecentrales in Zeeland (Borssele) en België (Doel). De gemeenten Lisse en Hillegom en de kern Noordwijkerhout van de gemeente Noordwijk vallen daar net buiten. Vanwege de eenduidigheid

in communicatie, gaat dit voorstel ervan uit dat voor de doelgroep van alle gemeenten in de regio Hollands Midden een noodvoorraad jodium beschikbaar is.

Het tijdig innemen van jodiumprofylaxe kunnen de doelgroepen ongeboren kinderen, kinderen en jongvolwassenen (0 tot 18 jaar) worden beschermd tegen het lange termijneffect van straling op hun schildklier. Voor mensen die 18 jaar of ouder zijn is het innemen van jodium medisch gezien niet zinvol.

Het ministerie van VWS is verantwoordelijk voor de predistributie van jodiumprofylaxe. In 2017 zijn pillen per post bezorgd bij gezinnen met kinderen tot 18 jaar en vrouwen die hun destijds hun eerste kind verwachten. DPG'en blijven het ministerie landelijk aanmoedigen om dit instrument van predistributie op huisadressen te blijven herhalen. Predistributie door de Rijksoverheid is het uitgangspunt.

Noodvoorraad

Inwoners met kinderen en zwangere vrouwen kunnen zelf een doosje jodiumprofylaxe kopen bij een drogist of apotheek. Nooddistributie moet gezien worden als een extra dienst en als aanvulling op de actie van het ministerie van VWS en het eigen initiatief van inwoners. Het is zinvol om een voorraad jodium op te slaan omdat inwoners verhuizen en gezinnen zijn gesticht sinds de laatste predistributie (2017).

De noodvoorraad is geen garantie dat alle ongeboren kinderen, kinderen en jongvolwassenen (0 tot 18 jaar) tijdig zijn voorzien van jodiumtabletten als er sprake is van een kernincident. Voor de gemeenten Lisse en Hillegom wordt een grotere hoeveelheid noodvoorraad jodium aangelegd aangezien zij niet zijn meegenomen in de predistributie van VWS. Ook wordt in de hoeveelheid doosjes jodium rekening gehouden met de aanwezigheid van toeristen in de regio Hollands Midden.

Multipartners trekken samen op in het voorbereid zijn op stralingsincidenten. Voor het onderdeel jodium, werken met name de brandweer HM en GHOR HM samen.

Om alle brandweerkazernes in de regio aan te wijzen als opslag- en distributiepoint voor de nooddistributie van jodiumtabletten door de veiligheidsregio.

Voor de brandweer is gekozen omdat uit een inventarisatie bleek dat apotheken, ziekenhuizen, huisartsen niet de 24/7/365 dagen beschikbaarheid kunnen garanderen.

De brandweer Hollands Midden is bereid om deze taak op zich te nemen. Daarnaast liggen de kazernes verspreid over de regio dat de toegang tot de noodvoorraad jodiumprofylaxe voor inwoners beter toegankelijk maakt. In de provincie Zuid-Holland werken GHOR en brandweer samen op dit onderwerp.

Aanwijzing groepslocatie

Het bestuur VRHM kan op grond van artikel 6.6, lid 1c van de Regeling Geneesmiddelenwet, bepaalde locaties aanwijzen voor het verstrekken van jodiumtabletten in het kader van de predistributie groepslocatie, conform een daartoe strekkend aanwijzingsverzoek van het Ministerie van VWS. Een brief om dit formeel te regelen is bijgevoegd als bijlage I.

Financiële consequenties

Volgens de huidige informatie worden de jodiumpillen door IFV zonder kosten eenmalig verstrekt aan de veiligheidsregio. Voor de opslag bij de brandweer wordt gebruikt gemaakt van bestaande ruimten. Het uitvoeringsplan wordt onderdeel van de planvorming stralingsincidenten en is daarmee planning van de werkgroep Multidisciplinaire Planvorming (MDOP). Kosten worden opgevangen door de uitvoerende diensten binnen hun bestaande budgetten en worden verder niet verrekend.

5. Implementatie en communicatie

Op advies van GGD GHOR NL en VWS, wordt het bestaan van het uitvoeringsplan jodium niet openbaar gemaakt. Het uitgangspunt is dat inwoners voldoende zelfredzaam zijn.

GHOR heeft een uitvoeringsplan jodiumprofylaxe opgesteld (bijlage II). Dit uitvoeringsplan wordt n.a.v. het besluit van het bestuur VRHM verder uitgewerkt. Het uitvoeringsplan wordt onderdeel van de multi-planvorming stralingsincidenten en is daarmee onderdeel van het jaarplan van de werkgroep Multidisciplinaire Planvorming (MDOP).

GHOR houdt de regie over het uitvoeringsplan. Brandweer zorgt voor het daadwerkelijk ophalen van jodiumprofylaxe (IFV, Zoetermeer) en het decentraal verspreiden.

GHOR en brandweer zorgen ervoor dat op de kazerne voor medewerkers aanvullende informatie beschikbaar is dat erbij gepakt kan worden als het nodig is (OTO). Brandweer zorgt voor opslag van de pillen, conform de eisen.

In het uitvoeringsplan is aandacht voor dat bij eventuele verspreiding van de pillen, voor logistiek en handhaving is ondersteuning nodig van gemeenten en politie. Inwoners met kinderen of zwangere vrouwen kunnen zelf een doosje jodiumprofylaxe ophalen bij een kazerne.

Tijdens een (dreigend) incident wordt er gehandeld via de reguliere crisisstructuur. VRHM kan onder meer de maatregel jodiumprofylaxe inzetten als handelingsperspectief.

Aandachtspunten

- Voor maart 2026 wordt opnieuw aandacht besteed aan de noodvoorraad aangezien de profylaxe tot die periode houdbaar zijn.
- GHOR houdt de ontwikkelingen in de gaten (waaronder predistributie VWS) om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen.

6. Bijlagen

- I Brief t.b.v. aanwijzing van brandweerkazernes Hollands Midden als locatie voor uitgifte van jodiumtabletten.
- II Uitvoeringsplan jodiumprofylaxe d.d. 15-07-2020.

Veiligheidsregio Hollands Midden
De heer H. Zuidijk, directeur VRHM
Postbus 1123
2302 BC Leiden

Betreft: Aanwijzing van brandweerkazernes Hollands Midden als locatie voor uitgifte van jodiumtabletten
Leiden, 2020

Geachte heer Zuidijk,

De Nederlandse overheid neemt (voorzorgs-)maatregelen rondom de kerncentrales in Nederland, België en Duitsland. Een van die maatregelen is het verstrekken van jodiumtabletten. Bij een kernongeval kunnen radioactieve stoffen vrijkomen die zich verspreiden via de lucht. Een van die stoffen is radioactief jodium. Radioactief jodium kan door inademing in het lichaam terecht komen en door de schildklier worden opgenomen.

Dit kan op langere termijn schildklierkanker veroorzaken bij vooral jonge mensen. Door jodiumtabletten in te nemen op het moment dat de overheid dit aangeeft, raakt de schildklier verzadigd met jodium. De schildklier neemt dan minder radioactief jodium op, waardoor de kans afneemt om schildklierkanker te ontwikkelen.

Omdat de doelgroep, die in aanmerking komt voor jodiumprofylaxe bij een kernongeval, mogelijk in en in de directe omgeving van uw brandweerkazernes verblijft, is het wenselijk dat uw organisatie jodiumtabletten kan verstrekken als daartoe wordt opgeroepen. Daarbij is het wettelijk nodig dat de Veiligheidsregio aan uw locaties een aanwijzing verstrekt zodat uw organisatie de geneesmiddelen mag bewaren en mag verstrekken. Deze bevoegdheid is opgenomen in de Regeling Geneesmiddelenwet artikel 6.6. lid 1 onder c en luidt: "De door een Veiligheidsregio als bedoeld in artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's nader te bepalen locaties bij een kernongeval waarbij radioactief jodium vrij kan komen, daarvoor noodzakelijke geneesmiddelen ter hand stellen."

Bij deze zijn de brandweerkazernes in de regio Hollands Midden formeel aangewezen.

De uitgangspunten voor de opslag van de jodiumtabletten zijn:

1. Beschikken over een afsluitbare ruimte (mag ook een kast zijn) waarin de tabletten kunnen worden opgeslagen.
2. De ruimte is droog en op kamertemperatuur (tussen 0 – 30 graden Celsius).
3. De tabletten worden opgeslagen in de originele verpakking.

Deze aanwijzing wordt gedeeld met het Ministerie van VWS.

Hopende u voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.J.J. Lenferink

Voorzitter Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Hollands Midden

Uitvoeringsplan jodiumprofylaxe 15-7-2020

nr	wat	wanneer	wie	stand van zaken
Fase A: Planmatige voorbereiding				
1	Beleggen verantwoordelijkheid dossier in de organisatie.	jan-20	VRHM	gereed
2	Bepalen grootte noodvoorraad jodium	feb-20	GHOR	Uitgangspunten zijn verwoord in beslisnotitie aan bestuur.
3	Bepalen eisen opslaan noodvoorraad	jan-20	GGD GHOR NL	gereed
4	Bepalen opslag locaties VRHM	feb-20	GHOR en brandweer	Voorstel ligt voor akkoord bij VD VRHM.
5	Bijwerken planvorming zodat locaties bekend zijn t.b.v. crisisorganisatie. Extra aandacht voor beveiliging op verzoek van brandweer. Aansluiten bij planvorming stralingsincident VRHM.		GHOR OTO, MDOP	gestart
6	Communicatie aanpak. Intern brandweer over wat te doen als...en richting inwoners en evt. omwonenden kazernes?			Gestart
7	Uitdelen van pillen. Procedure. Gereed maken distributiepunt. Uitdelers. Bewaken, beveiligen.		GHOR, brandweer	Nog niet gestart
8	Aanvragen vergunning voor opslag en evt. Verstrekking brandweer.		GHOR	Voorstel ligt voor akkoord bij VD VRHM.
9	Contact met IFV Zoetermeer Chromostraat over afspraken bezorgen dozen.		GHOR, brandweer	Gestart
10	Vorbereiden van opslagplaatsen bij brandweer		Brandweer met hulp van GHOR	Nog niet gestart.
11	Laten bezorgen vanuit Zoetermeer en verdelen dozen jodiumpillen		Brandweer	Nog niet gestart
12	Opslag jodiumpillen volgens bewaarvoorschrift. Bewaken houdbaarheid van pillen.		Brandweer, GHOR	Nog niet gestart
13	Vernieuwen voorraad als pillen houdbaarheid gaat verstrijken. Financien.		GHOR	Nog niet gestart
14	Voorraad pillen vergroten als landelijke verstrekking niet is opgepakt.		GHOR	Nog niet gestart. Is een bestuurlijk traject.
15	Inregelen alarmering. Alarmering via meldkamer, opkomst personeel, ontsluiten v/d opslaglocaties.		GHOR	nog niet gestart. Aansluiten bij multiplanvorming?
16	OTO-aanpak ontwikkelen		GHOR, brandweer	Zie communicatie en implementatie in voorstel voor VD. Daarnaast aansluiten bij planvorming multi.
17	Beheer planvorming inregelen		GHOR	nog niet gestart.
18	Beheer decentraal opslaan pillen		Brandweer	nog niet gestart

nr	wat	locatie	wanneer	wie	stand van zaken
Fase B: Operationele voorbereiding (heeft overlap met fase A Voorbereiding)					
1	Opstellen/ invullen regionaal draaiboek, met een onderdeel over communicatie.			VRHM/ MDOP	nog niet gestart
2	Organiseren opslag- en nooddistributielocaties (inclusief formele aanwijzing, selectie)			VRHM	gestart
3	Aanwijzen, opleiden/ trainen benodigd personeel.			GHOR/ brandweer	nog niet gestart
4	Organiseren/bestellen en gereedmaken benodigd materiaal (zoals bestellen tabletten, ontvangen tabletten, overige materialen voor uitgifte – tafels, stoelen, inrichten locaties).			GHOR/ brandweer	nog niet gestart
5	Implementeren van het alarmeringsproces.			GHOR/ brandweer	nog niet gestart
6	Implementeren distributieproces.			brandweer	nog niet gestart
7	Uitvoeren communicatieplan.			VRHM	nog niet gestart

nr	wat	wie	stand van zaken
Fase C: Uitvoering incidentbestrijding			
1	Raadplegen planvorming stralingsincident	crisisfunctionarissen	Nog niet gestart
2	Informatie verzamelen en besluitvorming.	crisisfunctionarissen	Nog niet gestart
3	Alarmering uitgifte jodiumpillen.		Nog niet gestart
4	Specifieke communicatieboodschap voor Hollands Midden richting ouders, verzorgers, docenten, werkgevers, toeristen tbv kinderen, jongeren, zwangeren. En medewerkers brandweer, GHOR, politie, gemeenten t.b.v. Jodiumpillen.	COPI, ROT	Nog niet gestart
5	Waar nodig transport van opslaglocatie naar distributielocatie.		Nog niet gestart
6	Last minute briefing aan verstrekkers.		Nog niet gestart
7	Verstrekken jodiumpillen (zonder registratie NAW, niet per pil wel per doosje)		Nog niet gestart
8	Noodvoorraad is op? Communiceren.	VRHM	Nog niet gestart
9	Evt. Extra noodvoorraad verkrijgen via IFV. Zal lastig worden aangezien het waarschijnlijk een landelijk / internationaal incident betreft. IFV geeft nu aan (koude fase): kan binnen 2 uur in onze regio zijn. Waarschijnlijk bedoelen zij dan op 1 plek en het moet daarna verder worden verdeeld.	GHOR	Nog niet gestart
10	Vorbereiden nazorg hulpverleners en inwoners. Benutten kennis liason.	VRHM	Nog niet gestart

nr	wat	wie	stand van zaken
Fase D: Nazorg & evaluatie			
1	Opruimen en op orde brengen van distributielocaties.	Brandweer	Nog niet gestart
2	Aanvullen voorraad jodiumtabletten.	GHOR met hulp van brandweer	Nog niet gestart
3	Het uitvoeren van een (regionale) evaluatie.	VRHM	Nog niet gestart
4	Geven van nazorg hulpverleners en inwoners. Benutten kennis liason. Communicatie.	VRHM	Nog niet gestart